

2022

Årligt statusbillede for tilsyn i anklagemyndigheden

Anklagemyndigheden skal gennem sit tilsyn med straffesagsbehandlingen sikre, at straffesagsbehandlingen hos politiet og anklagemyndigheden er faglig korrekt og ensartet, at afgørelser og beslutninger træffes på et objektivt og sagligt grundlag, og at enhver sag behandles så grundigt og hurtigt som muligt i lyset af sagens omfang, karakter og grovhed.

Tilsynet tilpasses det aktuelle risikobillede. Den centrale tilsynsplan danner rammen om anklagemyndighedens tilsynsarbejde. Den er dynamisk og består af generelle tilsynsområder og aktuelle tematisyn. Desuden udarbejder hver enkelt politikreds og statsadvokaterne en lokal tilsynsplan med henblik på identifikation og opfølgning på lokale risici og udfordringer.

I det følgende gøres status for hovedresultaterne af anklagemyndighedens tilsynsvirksomhed i 2022.

Marts 2023



Tilsynets hovedresultater

Generelle tilsynsområder

- Domfældelsesprocenten var 89 procent i 2022, og den var således inden for målsætningen om en domfældelsesprocent på 90 (+/- 5) procent. Domfældelsesprocenten ligger dermed på niveau med de foregående år.
- Der har i 2022 været et fortsat fokus på sager om personfarlig kriminalitet, herunder vold- og voldtægtssager. Den ene af de to målsætninger for sagsbehandlingstiden i disse sager blev opfyldt, mens det andet mål næsten blev nået.
- I 2022 har der ligeledes været et tilsynsmæssigt fokus rettet mod at nedbringe sagsbehandlingstiden i sager, der skal for Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN-sager).
- Der har også været tilsynsmæssigt fokus på politikredsene henlæggelser af sager om it-relateret økonomisk kriminalitet, som det Nationale Center for IT-kriminalitet (NCIK) har oversendt til behandling i politikredsene.
- I 2022 har det ikke været nødvendigt at gøre brug af varetægtsfængsling i isolation. Antallet af varetægtsfængslinger med en varighed på mere end 3 måneder er faldet i forhold til 2021. Antallet er nu på niveau med antallet i 2020.
- Tilsynet med tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte personer under 15 år i 2022 har vist, at antallet ligesom de foregående år fortsat ligger meget lavt.

Tematilsyn

- Rigsadvokaten iværksatte i foråret 2022 en udvisningspakke med otte initiativer, der skal medvirke til at sikre et kvalitetsløft i anklagemyndighedens behandling af sager om udvisning, herunder at der i en straffesag altid nedlægges påstand om udvisning, når det er relevant.
- Som led i udvisningspakkens initiativ syv blev der i 2022 afsluttet et tematilsyn vedrørende statsadvokaternes behandling af udvisningssager. Tilsynet har bl.a. haft fokus på, at landsretternes praksis på udvisningsområdet løbende implementeres i hele anklagemyndigheden. Statsadvokaterne har i et halvt år i 2022 fået forelagt alle sager fra politikredsene og National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK), hvor anklagemyndigheden ikke fik fuldt medhold i påstande om udvisning. Når der foreligger et samlet billede af de sager, som statsadvokaterne har anket til landsretterne for at prøve udvisningspåstanden, vil eventuelle tendenser blive udledt.

Opsamlinger på gennemførte tematilsyn offentliggøres løbende på

anklagemyndighedens hjemmeside og kan findes [her](#).

Det lokale tilsyn

- Statsadvokaterne har ansvaret for at føre løbende tilsyn med straffesagsbehandlingen i politikredsene og i NSK.
- I 2022 har statsadvokaterne i sager, som blev forelagt eller behandlet af statsadvokaterne i 2. instans, givet feedback til politikredsene på enkeltsagsniveau med fokus på legalitet og kvalitet.
- Statsadvokaterne har fortsat fulgt domfældelsesprocenten i udvalgte politikredse og løbende haft dialog med politikredsene om henlæggelsespraksis og kvalitetssikring i forbindelse med tiltalerejsning.
- De regionale statsadvokater har i det løbende tilsyn og som opfølgning på tidligere indsatser tillige fulgt politikredsenes behandling af sager om forbrydelser i nære relationer, hvilket blandt andet omfatter sager om tilhold, stalking og voldtægt. Der har været fokus på at sikre, at anmodninger om tilhold og anmeldelser om stalking behandles med rette kompetencer, ligesom der har været fokus på sagsbehandlingstiderne i voldtægtssagerne.
- Statsadvokaterne har også i 2022 fulgt udviklingen i antallet og karakteren af ulovlige indgreb i meddelelshemmeligheden med fokus på at minimere risikoen for fejl.
- Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet (SSK) påbegyndte sit tilsyn med NSK i 2022, hvor NSK blev etableret. Tilsynet har særligt haft fokus på implementering af retningslinjer for tilsynsarbejdet i NSK samt kvalitets- og legalitetssikring i straffesagsbehandlingen.
- Statsadvokaten i København (SAK) har ved tilsynet med Færøernes Politi særligt haft fokus på implementering af politireformen og brugen af teledata.
- Statsadvokaterne har tillige godkendt politikredsenes og NSK's lokale tilsynsplaner, som i løbet af året har indeholdt kvalitetsprojekter vedrørende undersøgelse af tiltaltes tilknytning til hjemlandet i sager med påstand om udvisning (udfærdigelse af rapporter i medfør af udlændingelovens § 26), brugen af Ungesamråd, vejledning af forurettede i voldtægtssager, behandling af sager om stalking og tilhold, indgreb i meddelelshemmeligheden samt kvalitet og kompetenceforhold i henlæggelsessager m.v.
- Rigsadvokatens tilsyn med de regionale statsadvokater var i 2022 bl.a. koncentreret om de regionale statsadvokaters omgørelser af henlæggelser og påtaleopgivelser, landsretternes omgørelser i ankesager og udviklingen i antallet af erstatningssager. Rigsadvokaten har endvidere godkendt

statsadvokaternes lokale tilsynsplaner, der har haft fokus på kvaliteten i sagsbehandlingen af udvisningssager, sager vedr. tilhold og snitflader til den nye bestemmelse om stalking, styrket feedback til politikredsene samt udviklingen af samarbejdet mellem de tre statsadvokater, herunder i koordineringen af tilsynsopgaver.

- Rigsadvokatens tilsyn med Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet (SSK) begyndte i 2022 i forbindelse med etableringen af SSK. Fokus for tilsynet har - henset til SSK's opgaveportefølje og organisering - været at få fastlagt rammerne for tilsynsarbejdet, herunder implementering af retningslinjer herfor. Derudover er der i 2022 sket en afklaring af SSK's tilsynsopgave vedrørende Hvidvasksekretariatet. Rigsadvokaten har endvidere godkendt SSK's lokale tilsynsplan, der bl.a. har haft fokus på udarbejdelsen af en model og retningslinjer for samarbejdssager mellem SSK og NSK samt kvalitets- og legalitetssikring i sagsbehandlingen.

For yderligere information om anklagemyndighedens tilsynsarbejde henvises til anklagemyndighedens hjemmeside.

Initiativer og udviklingstiltag

Anklagemyndigheden har også i 2022 arbejdet ud fra en strategisk tilgang til tilsynsvirksomheden, som skal bidrage til et skærpet fokus på væsentlige forhold og risikofaktorer samt sikre, at der tidligt identificeres og tages hånd om de væsentligste udfordringer.

Som et led i et styrket tilsynsmæssigt fokus på sagsbehandlingstiden i sager, der skal for UKN, har Rigsadvokaten i 2022 arbejdet på, at data om UKN-sager fra starten af 2023 kan indgå i den ledelsesinformation, der bl.a. bliver brugt til drøftelser mellem politikredsene og Rigspolitiets Koncernledelse, hvor Rigsadvokaten ligeledes er repræsenteret.

I forlængelse af tidligere gennemført tematisyn om videoafhøring af børn og for at sikre et fortsat løbende fokus på området, har Rigsadvokaten sammen med Rigspolitiet i 2022 arbejdet på, at udvalgte nøgletal for sager med videoafhøring af børn vil fremgå af Rigspolitiets ledelsesinformation primo 2023.

Endvidere har Rigsadvokaten sammen med statsadvokaterne arbejdet på at målrette tilsynet med de langvarige varetægtsfængslinger i politikredsene yderligere bl.a. ved øget brug af IT-værktøjer (QlikView).

Rigsadvokaten har også i 2022 afholdt møder i implementeringsforum med inddragelse af udvalgte politikredse og statsadvokaterne. I den forbindelse blev der bl.a. implementeret et nyt skema til brug for politikredsens indberetning af tilbageholdelser og enerumsanbringelser af mistænkte personer under 15 år. Implementeringsforums formål er bl.a. at sikre, at lovgivningsmæssige og andre tiltag behandles fokuseret for at skabe og sikre en øget kvalitet i anklagemyndighedens opgavevaretagelse med fokus på, at tiltagene kommer borgeren til gode.

For at kunne gribe ind på områder, hvor der er udfordringer eller potentiale for forbedringer, mødes Rigsadvokaten og statsadvokaterne hvert kvartal for i fællesskab at analysere data og identificere hovedtendenser i udviklingen i politikredsene. Det drøftes herunder, om der er tendenser, som giver anledning til yderligere opmærksomhed og eventuel iværksættelse af tilsynsmæssige tiltag. Der har i 2022 bl.a. været fokus på at målrette tilsynsindsatsen mod den enkelte politikreds yderligere.

Der blev i 2022 arbejdet på, at Statsadvokaten i København fra 2023 overtager opgaven fra Rigsadvokaten med at føre tilsyn med Grønlands Politi som led i implementeringen af politireformen i Grønland. Statsadvokaten i København vil således have tilsynet med begge de nordatlantiske politikredse.

Rigsadvokatens bemærkninger

Der har i 2022 været et fortsat fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiden i straffesager og reducere sagsbeholdningen som led i flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden. Det meget store arbejde hermed har derfor også præget det forgangne år både i politiet og anklagemyndigheden.

Det er Rigsadvokatens vurdering, at anklagemyndigheden i 2022 har arbejdet målrettet og effektivt med straffesagsbehandlingen.

Rigsadvokaten finder således samlet set, at resultaterne af tilsynet i 2022 har været tilfredsstillende.
